

WCAG 2.2 onderzoek niveau AA

friesarchiefnet.nl

Opdrachtgever: Provincie Fryslân

Website: friesarchiefnet.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 17 oktober 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	7
Principe 1: Waarneembaar	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	17
Principe 2: Bedienbaar	22
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	24
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	25
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	26
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	30
Principe 3: Begrijpelijk.....	33
Richtlijn 3.1: Leesbaar	33
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	35
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	37
Principe 4: Robuust.....	40
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	40
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	43
Volledige steekproef.....	43

Inleiding

Op verzoek van Provincie Fryslân, aanbieder van de website friesarchiefnet.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.2, niveau AA. Dit onderzoek is gebaseerd op de Europese norm voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549.

Sinds 5 oktober 2023 is WCAG 2.2 de toegankelijkheidsnorm voor websites, apps en documenten. WCAG 2.2 is nog *geen* onderdeel van EN 301 549. Op dit moment is WCAG 2.1 (niveau A en AA) de wettelijke norm. Hierdoor hoeft op dit moment nog niet te worden voldaan aan de 6 nieuwe succescriteria die in WCAG 2.2 zijn toegevoegd. We adviseren om hieraan wel alvast te voldoen. Zo is de website beter toegankelijk en al klaar voor de wettelijke verplichting van WCAG 2.2. In WCAG 2.2 is succescriterium 4.1.1 vervallen. Hierdoor zijn er in WCAG 2.2 in totaal 5 succescriteria meer dan in WCAG 2.1.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.2 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.2 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, neem dan contact met ons op via contact@cardan.com.

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Provincie Fryslân
Onderzochte websites:	friesarchiefnet.nl
Type onderzoek:	WCAG 2.2 onderzoek niveau AA
Versie van rapport:	1.0
Datum rapport:	17 oktober 2024
Inspectie-instelling:	Cardan
Onderzoeker:	Wouter de Boer
Senior Consultant:	Wouter de Boer

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op friesarchiefnet.nl (URI-basis)
- Niet de pagina's achter de inlog (op verzoek opdrachtgever)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 13 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Onderzoeksmethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de [evaluatiemethode WCAG-EM](#). Deze methode is aanbevolen door [DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Toegepaste norm

WCAG 2.2, niveau A en AA (<https://www.w3.org/TR/WCAG22/>)

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie: www.w3.org/WAI/WCAG22/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulptechnologieën.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Google Chrome, versie 129 (primair)
- Mozilla Firefox, versie 131
- Microsoft Edge, versie 129
- PDF Accessibility Checker (PAC)
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- PDF
- DOM

Inspectie-instelling

Dit onderzoek is uitgevoerd door Cardan.

Adres: Burgemeester Brokxlaan 32, 5041 SB Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: contact@cardan.com

Website: www.cardan.com

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website friesarchiefnet.nl is afgerond op 17 oktober 2024. De gebruikte norm is WCAG 2.2 niveau AA.

Op dit moment wordt nog niet voldaan aan alle succescriteria. Met behulp van de bevindingen en adviezen uit onze rapportage kunnen verbeteringen doorgevoerd worden.

Beoordeling WCAG 2.1: Voldoet niet

Op dit moment wordt voldaan aan 31 van de 50 succescriteria voor WCAG 2.1, niveau A en AA.

Beoordeling WCAG 2.2: Voldoet niet

Op dit moment wordt voldaan aan 35 van de 55 succescriteria voor WCAG 2.2, niveau A en AA.

Feedback van onderzoeker

Op de website zijn vrijwel geen problemen met contrast gevonden en het is mogelijk om in te zoomen zonder dat er informatie verloren gaat. Dit is heel waardevol voor slechtziende gebruikers. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden. Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden.

Zo kan niet alle functionaliteit van de website bereikt en bediend worden met het toetsenbord, hebben niet alle knoppen een duidelijke naam en wordt de status van openklapbare elementen niet aan hulpsoftware doorgegeven. Daarnaast is het mogelijk om de informatie uit een archief als pdf-bestand te downloaden. Maar de gegenereerde pdf heeft geen codelaag, waardoor hulpsoftware zoals een schermlezer structuur en relaties niet goed kan bepalen.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.2 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet niet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet niet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.4.11	Focus niet bedekt (minimum)	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet
2.5.7	Sleepbewegingen	AA	Voldoet
2.5.8	Grootte van het aanwijsgebied (minimum)	AA	Voldoet

Begrijpelijk

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet niet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet niet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.2.6	Consistente hulp	A	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet
3.3.7	Overbodige invoer	A	Voldoet
3.3.8	Toegankelijke authenticatie (minimum)	AA	Voldoet

Robuust

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

Omdat WCAG 2.2 nog geen onderdeel is van de wettelijke norm (EN 301 549) hebben we de onderzoeksscores gesplitst in twee handige overzichten. Hierin zijn de resultaten per principe en per niveau weergegeven. In WCAG 2.2 is succescriterium 4.1.1 vervallen. Hierdoor zijn er in WCAG 2.2 in totaal 5 succescriteria meer dan in WCAG 2.1.

WCAG 2.1 niveau A + AA

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	6 / 9	6 / 11	12 / 20
Bedienbaar	10 / 14	2 / 3	12 / 17
Begrijpelijk	2 / 5	4 / 5	6 / 10
Robuust	1 / 2	0 / 1	1 / 3
Totaal	19 / 30	12 / 20	31 / 50

WCAG 2.2 niveau A + AA

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	6 / 9	6 / 11	12 / 20
Bedienbaar	10 / 14	4 / 6	14 / 20
Begrijpelijk	4 / 7	5 / 6	9 / 13
Robuust	0 / 1	0 / 1	0 / 2
Totaal	20 / 31	15 / 24	35 / 55

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op de website staan rechts in het hoofdmenu twee afbeeldingen van een Engelse en Friese vlag. Dit zijn links naar een Engelse en Friese pagina. De afbeeldingen hebben geen tekstalternatief. In de code staat wel een span-element met verduidelijkende tekst, maar die is in de CSS via `display: none` verborgen voor hulpsoftware. Dit zorgt ook voor problemen bij 2.4.4 en 4.1.2.

<https://friesarchiefnet.nl/>

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/> staat onder het kopje "Deelnemers" een lijst met links naar de deelnemers. Elke link bevat naast tekst ook een afbeelding van een logo of een wapen. Deze afbeeldingen hebben allemaal een alt-tekst met de naam van de deelnemer. Hierdoor wordt de naam van de deelnemer dubbel aangekondigd door hulpsoftware zoals een schermlezer. Omdat de afbeeldingen niet informatief zijn voor het linkdoel, dienen ze verborgen te worden voor hulpsoftware. Dit kan bijvoorbeeld door het alt-attribuut leeg te maken: `alt=""`. Er zijn ook andere oplossingen mogelijk.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/deelnemers> staat bij elke deelnemer een afbeelding van een wapen of een logo. De alt-tekst bij elke afbeelding is slechts de naam van de deelnemer. Hierin wordt niet verduidelijkt dat het om bijvoorbeeld het wapen van de gemeente gaat. Breid de alt-tekst uit met deze informatie.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/open-data> staat een afbeelding met het logo van "Archives Portal Europe". Er staat een spelfout in de alt-tekst (de laatste "e") ontbreekt, maar eventueel kan de afbeelding ook als decoratief gemarkeerd worden, zodat hij wordt genegeerd door hulpsoftware. Maak hiervoor gebruik van een leeg alt-attribuut: `alt=""`.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het hoofdmenu op de website bestaat uit twee lijsten met links. De lijst-items (li-elementen) hebben een `role="menuitem"` gekregen, waardoor ze hun semantische waarde van lijst-item zijn verloren. Hierdoor zijn de lijsten niet meer goed genest. Omdat `role="menuitem"` niet bedoeld is voor een navigatiemenu, dient deze rol van de li-elementen afgehaald te worden. <https://friesarchiefnet.nl/>

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/> zijn de zoekbalk en zoekknop in de code opgemaakt als onderdeel van een definitielijst. De nesting van de knop klopt niet (dit is nu een div-element in een dl-element), maar sowieso is een definitielijst hier niet van toepassing. Dit lijkt vanwege de lay-out gedaan te zijn, maar daar zijn andere oplossingen voor.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/gemeentelijke-herindelingen> zijn per jaartal de gemeentelijke herindelingen weergegeven. De jaartallen functioneren als koppen, maar zijn met dikgedrukte tekst opgemaakt. Dit dienen h-elementen te zijn met het juiste kopniveau (in dit geval h3). De herindelingen zelf zien eruit als lijsten, maar zijn niet als lijst opgemaakt. Maak hiervoor gebruik van ul- en li-elementen.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/component/pfrparticipants/participant/default/372> staan onder de kop "Achtergrondinformatie" nog meer visuele koppen, zoals "Openbaar archief", "Welke documenten kunt u raadplegen?" en "Bevolkingsregister". Deze koppen zijn niet als kop opgemaakt in de code, waardoor ze door hulpsoftware niet als kop herkend worden. Maak gebruik van h-elementen met het juiste kopniveau (in dit geval h4).

Het PDF-document https://archives.memorix.nl/frontend/pfr_hcl/files/pdf/NL-LwHCL-hcl-1141.ead.pdf is niet getagd. Dit wil zeggen dat er geen structuur is aangegeven in het bestand door middel van tags. Hulpsoftware (zoals een screenreader) kan hierdoor niet bepalen wat koppen, lijsten en dergelijke zijn en zal afbeeldingen negeren. Als het bestand correct getagd wordt, kan hulpsoftware beter de structuur en relaties bepalen. Bij koppen kan dan bijvoorbeeld worden voorgelezen dat dit koppen zijn. In veel gevallen kan dit probleem worden opgelost door het document vanuit het bronbestand (meestal in Word of InDesign) opnieuw te exporteren naar PDF, maar dan inclusief tags of labels. Omdat nu de tags ontbreken, kunnen andere succescriteria zoals 1.1.1 en 1.3.2 niet onderzocht worden. Let daarom op dat bij het oplossen van

dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/login> staan twee invoervelden waar gegevens van de gebruiker gevraagd worden: "Gebruikersnaam" en "Wachtwoord". Deze gegevens kunnen in één keer goed worden ingevuld als correct gebruik gemaakt is van autocomplete. Dit attribuut met de juiste waarde toevoegen helpt gebruikers van hulpsoftware om het formulier in een keer goed in te vullen. Informatie over de velden waar het autocomplete-attribuut voor gebruikt moet worden en de bijbehorende waarden is te vinden op pagina <https://www.w3.org/Translations/WCAG22-nl/#input-purposes>.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/open-data> komen twee links voor in de lopende tekst, die alleen met kleur zijn aangegeven. Het gaat om de links naar "Archieven Portaal Europa" en "Portaal Europa Application Programming Interface". Het advies is om als extra indicator links in de lopende tekst te onderstrepen.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> als de select-elementen bij "Sorteer op" en "Per pagina" toetsenbordfocus ontvangen, verandert de rand van het select-element van kleur: de grijze rand wordt zwart. Doordat het verschil in contrast tussen de twee kleuren minder is dan 3,0:1, is kleur nu de enige manier waarop de focus wordt aangegeven. Het advies is om hier van een focusrand gebruik te maken, zoals op de rest van de pagina ook gedaan wordt.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.3: Contrast**

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

In het PDF-document https://archives.memorix.nl/frontend/pfr_hcl/files/pdf/NL-LwHCL-hcl-1141.ead.pdf wordt gebruik gemaakt van rode tekst op een witte achtergrond. Het gaat om de getallen die het nummer van het archiefitem aangeven. Deze roe tekst heeft een gemeten contrast van 4,0:1. Dat is niet voldoende. Het contrast dient minimaal 4,5:1 te zijn. Het advies is om voor de getallen een andere kleur te kiezen, met een beter contrast.

niveau AA**Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst**

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als op de website bij een scherm breedte van 1280 pixels wordt ingezoomd tot 200%, vallen aanvankelijk een aantal links uit het hoofdmenu buiten beeld, totdat het menu wordt omgezet in een zogenaamd "hamburgermenu" (aangeduid met drie liggende streepjes). Het gaat om de links "Open data" en "Zoektips" en de links naar de Engelse en Friese pagina (aangegeven door afbeeldingen van vlaggen). Zie ook 1.4.13.

<https://friesarchiefnet.nl/>

niveau AA**Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.10: Reflow**

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het volgende wordt niet afgekeurd, maar kan nog wel verbeterd worden. Als op de website bij een scherm breedte van 1280 pixels wordt ingezoomd tot 400%, valt op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> een gedeelte van de functionaliteit van de paginering van de zoekresultaten weg. Het is niet meer mogelijk om te schakelen tussen 7 pagina's. Alleen de knoppen voor eerste of laatste pagina en de knoppen voor één pagina verder of terug blijven aanwezig. Er is dus nog wel steeds functionaliteit om te bladeren door de resultaten, maar met minder mogelijkheden.

niveau AA**Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content**

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/login> zijn de heeft de lichtgrijze rand van de invoervelden voor "Gebruikersnaam" en "Wachtwoord" een gemeten contrast van 1,6:1 tegen de witte achtergrond. Dit dient minimaal 3,0:1 te zijn. De rand om het selectievakje "Onthoud mij" heeft bijvoorbeeld wel voldoende contrast (4,5:1).

niveau AA**Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De stijlkenmerken zoals in dit succescriterium zijn beschreven, zijn van belang voor bijvoorbeeld mensen met dyslexie. Zij kunnen hiermee de tekst beter lezen. Het toepassen van deze stijlkenmerken mag echter niet leiden tot verlies van content of functionaliteit.

Als op de website de stijkenmerken uit dit succescriterium worden toegepast, dijt het hoofdmenu horizontaal uit. Bij een scherm breedte van 1280 pixels zijn dan niet meer alle items uit het menu zichtbaar. De links naar de Engelse en Friese pagina (aangegeven door afbeeldingen van vlaggen) vallen buiten beeld. Hetzelfde probleem doet zich voor bij inzoomen, zie ook 1.4.4.

<https://friesarchiefnet.nl/>

niveau AA

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechiek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechiek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> staat onder de zoekbalk een vijftal interactieve elementen waarmee onderliggende inhoud kan worden opengeklapt: "Periode", "Beschrijvingsniveau", "Archiefvormers", "Categorie" en "Deelnemer". Deze elementen zijn niet bereikbaar of bedienbaar met het toetsenbord. Zie ook 4.1.2.

Op de pagina's <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1654/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> en <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1141/withscans/0/start/220/limit/10/flimit/5> staat bij elk aangekozen archiefstuk een interactief element met de naam "Permalink" dat bij activatie een url toont. Dit element is niet bereikbaar of bedienbaar met het toetsenbord. Zie ook 4.1.2.

niveau A**Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval**

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op de onderzochte pagina's is geen mechanisme aanwezig om blokken met herhalende content (zoals het menu) te omzeilen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een skiplink. Dit is de eerste link op een pagina die verwijst naar de unieke inhoud van die pagina. De skiplink mag verborgen zijn, maar moet zichtbaar worden als de focus erop staat. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren. Zij hoeven dan niet steeds op iedere pagina door herhalende content te navigeren met het toetsenbord.

<https://friesarchiefnet.nl/>

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Voor PDF-documenten geldt dat zij een goede titel in de bestandseigenschappen nodig hebben en dat deze documenttitel wordt getoond in plaats van de bestandsnaam. Het PDF-document https://archives.memorix.nl/frontend/pfr_hcl/files/pdf/NL-LwHCL-hcl-1141.ead.pdf voldoet aan beide voorwaarden niet.

Het volgende wordt niet afgekeurd, maar kan mogelijk nog wel verbeterd. De titel van pagina <https://friesarchiefnet.nl/deelnemers> is alleen "Deelnemers". De inbedding in "Fries Archiefnet" ontbreekt hier, terwijl die op andere pagina's wel terugkomt in de titel. Dit geldt voor meer pagina's waaronder <https://friesarchiefnet.nl/component/pfrparticipants/participant/default/372>, <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> en de pagina's met de archiefbeschrijvingen.

niveau A**Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde**

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op de website staan rechts in het hoofdmenu twee afbeeldingen van een Engelse en Friese vlag. Dit zijn links naar een Engelse en Friese pagina. De afbeeldingen hebben geen tekstalternatief. In de code staat wel een span-element met verduidelijkende tekst, maar die is in de CSS via `display: none` verborgen voor hulpsoftware. Hierdoor is geen linkdoel. Zie ook 1.1.1 en 4.1.2. <https://friesarchiefnet.nl/>

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/deelnemers> staan meerdere keren de links "Archievenoverzicht" en "Meer". Het linkdoel wordt bepaald door de linktekst en de linkcontext. Links kunnen maar op enkele manieren context krijgen van andere content. Een link die onder een kop of andere tekst staat heeft niet automatisch context met de bovenstaande content. Het gevolg is dat het doel van deze link alleen uit de linktekst moet worden gehaald en dat is nu niet duidelijk. Een mogelijke oplossing is om de linkteksten uit te breiden met (visueel verborgen) tekst die aangeeft over welke deelnemer gaat. Bijvoorbeeld: "Archievenoverzicht Achtkarspelen" en "Meer over Achtkarspelen". Ditzelfde probleem doet zich voor op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> bij de links "bekijk resultaten binnen deze toegang". Hier wordt in het linkdoel geen relatie gelegd met de betreffende toegang.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> staat een paginering voor de zoekresultaten. Via links kan er tussen zeven pagina's geschakeld worden en er zijn links om één pagina vooruit of terug te gaan of helemaal naar de laatste of eerste pagina te gaan. De links die naar een specifieke pagina leiden hebben als naam alleen een cijfer. Dat is onvoldoende voor het linkdoel. Een mogelijke oplossing is om hier (visueel verborgen) de tekst "pagina" aan toe te voegen. De links om één pagina vooruit of terug te gaan hebben alleen het teken ">" of "<" als naam en de links om naar de laatste of eerste pagina te

gaan de tekens ">>" of "<<". Ook die doelen zijn onvoldoende duidelijk. Een mogelijke oplossing hiervoor is om een `aria-label` te gebruiken voor het linkdoel. De teksten kunnen dan bijvoorbeeld iets zijn in de trant van "pagina vooruit" of "ga naar laatste pagina". Overigens worden de linkteksten "<", ">>" enzovoorts niet visueel getoond, vanwege de CSS-eigenschap `text-indent: -119988px`. Hierdoor is de bedoeling van de links ook voor ziende gebruikers niet meteen duidelijk.

niveau AA

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op elke pagina staat de h1-kop "Fries Archiefnet". Een h1-kop is in principe bedoeld om het onderwerp van de pagina aan te geven. Dit is nu niet het geval. Een mogelijke oplossing is om het h1-element te verwijderen. Op pagina's waar al een duidelijke beschrijvende kop staat, zoals "Gemeentelijke herindelingen" op <https://friesarchiefnet.nl/gemeentelijke-herindelingen>, kan die h2 dan gepromoveerd worden tot h1. Let erop dat alle koppen dan 1 niveau opschuiven. Er zijn ook andere oplossingen mogelijk. Een h1-kop is niet verplicht op een pagina, maar op pagina's waar verder geen beschrijvende kop staat, zoals op <https://friesarchiefnet.nl/deelnemers>, zou er eventueel nog een h1-kop toegevoegd kunnen worden.

niveau AA

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 2.4.11: Focus niet bedekt (minimum)**

Wanneer een component van de gebruikersinterface de toetsenbordfocus krijgt, wordt die component niet volledig bedekt door de content die door de auteur is gecreëerd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als de website in een kleiner venster bekeken wordt, of als er wordt ingezoomd, verandert het hoofdmenu in een zogenaamd "hamburgermenu" (aangegeven met drie horizontale strepen). Wanneer de site met het toetsenbord wordt bediend en het hamburgermenu wordt geopend, is het mogelijk om buiten het menu verder te navigeren met de tab-toets. Hierdoor is niet meer zichtbaar waar de toetsenbordfocus zich bevindt. Een mogelijke oplossing is om de toetsenbordfocus in het menu te houden tot het wordt gesloten of tot een menu-link wordt geactiveerd. Ook kan ervoor gezorgd worden dat het menu automatisch sluit als de toetsenbordfocus erbuiten komt.

<https://friesarchiefnet.nl/>

WCAG 2.2

Succescriterium 2.4.11 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering**

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 2.5.7: Sleepbewegingen**

Alle functionaliteit die voor de bediening gebruik maakt van een sleepbeweging kan worden bereikt door een enkele aanwijzer zonder slepen, tenzij slepen essentieel is of de functionaliteit wordt bepaald door de user-agent en niet wordt aangepast door de auteur.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 2.5.7 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

niveau AA**Succescriterium 2.5.8: Grootte van het aanwijsgebied (minimum)**

De grootte van het aanwijsgebied voor aanwijzerinvoer is ten minste 24 bij 24 CSS-pixels, behalve in de volgende gevallen:

- **Afstand:** Te kleine aanwijsgebieden (minder dan 24 bij 24 CSS-pixels) zijn gepositioneerd zodat als een cirkel met een diameter van 24 CSS-pixels wordt gecentreerd op het begrenzingskader van elk aanwijsgebied, de cirkels geen ander aanwijsgebied of de cirkel voor een ander te klein aanwijsgebied overlappen;
- **Gelijkwaardig:** De functie kan worden bereikt via een ander bedieningselement op dezelfde pagina dat aan dit criterium voldoet;
- **Inline:** Het aanwijsgebied bevindt zich in een zin of de grootte ervan wordt op een andere manier beperkt door de regelhoogte van tekst die geen deel uitmaakt van het aanwijsgebied;
- **Bepaald door user-agent:** De grootte van het aanwijsgebied wordt bepaald door de user-agent en wordt niet aangepast door de auteur;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van het aanwijsgebied is essentieel of is wettelijk vereist voor de betreffende informatie.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 2.5.8 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het PDF-document https://archives.memorix.nl/frontend/pfr_hcl/files/pdf/NL-LwHCL-hcl-1141.ead.pdf heeft de taal ingesteld op en-US. Dit is niet juist. Alle informatie in de pdf is in het Nederlands.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De pagina <https://friesarchiefnet.nl/about> bevat Engelse tekst en de pagina <https://friesarchiefnet.nl/wat-jo-witte-moatte-oer-it-friesarchiefnet> bevat Friese tekst. Voor beide geldt dat er geen taalwissel wordt aangegeven in de code. Maak hiervoor gebruik van het lang-attribuut.

Het volgende wordt (nog) niet afgekeurd, maar kan wel verbeterd. In het hoofdmenu staan twee links naar een Engelstalige en Friestalige pagina. De beoogde namen van de links staan in de code als "What you should know about FriesArchiefNet" en "Wat jo witte moatte oer it FriesArchiefNet". Deze teksten zijn echter voor hulpsoftware verborgen door het gebruik van de CSS-eigenschap `display: none`. Dit geeft momenteel problemen onder 1.1.1, 2.4.4 en 4.1.2.

Wordt deze tekst alsnog opengesteld voor hulpsoftware, dan is het alsnog wel belangrijk dat in de code een taalwissel wordt aangegeven op het span-element waar de tekst in staat. Gebruik hiervoor het lang-attribuut.

<https://friesarchiefnet.nl/>

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 3.2.6: Consistente hulp**

Als een webpagina een van de volgende hulpmechanismes bevat, en die mechanismes op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's worden herhaald, dan komen ze in dezelfde relatieve volgorde voor ten opzichte van andere paginacontent, tenzij een wijziging wordt geïnitieerd door de gebruiker:

- Menselijke contactgegevens;
- Menselijk contactmechanisme;
- Zelfhulpoptie;
- Een volledig geautomatiseerd contactmechanisme.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.2.6 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/login> staat een formulier waar gegevens van de gebruiker ingevuld kunnen worden. Als bijvoorbeeld in de browser Chrome een verplicht invoerveld wordt leeggelaten, verschijnt (na het activeen van de knop "Inloggen") de browserafhankelijke melding "Vul dit veld in". Dit is geen duidelijke foutmelding, maar een instructie. Een goede foutmelding geeft aan waar de fout zit en bevat tekst die aangeeft dat er een fout is gemaakt. In de meeste gevallen bevat een foutmelding een ontkenning. Een voorbeeld van een goede foutmelding is "Het veld is niet (goed) ingevuld.". Ook verschijnt telkens maar één melding in beeld. Dit is niet voldoende, omdat alle fouten tegelijk getoond moeten worden. Als de focus van het veld wordt gehaald, verdwijnt de melding. Dit voldoet niet, de melding moet in beeld blijven.

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> staat in het invoerveld om te zoeken de placeholder tekst "Zoeken op trefwoord" als instructie. Een placeholder voldoet niet, omdat de tekst verdwijnt zodra de gebruiker in het invoerveld begint te typen. Het advies is om de tekst buiten het invoerveld te plaatsen, zodat die ook zichtbaar blijft als er iets wordt ingevuld.

niveau AA**Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie**

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A**Succescriterium 3.3.7: Overbodige invoer**

Informatie die eerder is ingevoerd door of aangeboden aan de gebruiker en opnieuw moet worden ingevoerd tijdens hetzelfde proces, is ofwel:

- automatisch ingevuld, of
- beschikbaar voor de gebruiker om te selecteren.

Behalve wanneer:

- opnieuw invoeren van de informatie essentieel is,
- de informatie nodig is om de security van de content te waarborgen, of
- eerder ingevoerde informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.3.7 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

niveau AA**Succescriterium 3.3.8: Toegankelijke authenticatie (minimum)**

Een cognitieve functietest (zoals het onthouden van een wachtwoord of het oplossen van een puzzel) is bij geen enkele stap van een authenticatie proces verplicht, tenzij die stap ten minste een van de volgende opties biedt:

Alternatief

Een andere authenticatiemethode die niet afhankelijk is van een cognitieve functietest.

Mechanisme

Er is een mechanisme beschikbaar om de gebruiker te helpen bij het voltooien van de cognitieve functietest.

Objectherkenning

De cognitieve functietest is gericht op het herkennen van objecten.

Persoonlijke content

De cognitieve functietest is gericht op het identificeren van niet-tekstuele content die de gebruiker aan de website heeft verstrekt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.3.8 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 4.1.1 is vervallen in WCAG 2.2. Dit succescriterium is daarom niet onderzocht. Voor WCAG 2.1 wordt automatisch voldaan aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op de website staan rechts in het hoofdmenu twee afbeeldingen van een Engelse en Friese vlag. Dit zijn links naar een Engelse en Friese pagina. De afbeeldingen hebben geen tekstalternatief. In de code staat wel een span-element met verduidelijkende tekst, maar die is in de CSS via `display: none` verborgen voor hulpsoftware. De links hebben nu geen naam. Zie ook 1.1.1 en 2.4.4.

<https://friesarchiefnet.nl/>

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> staan select-elementen waarmee de manier van sorteren en het aantal resultaten per pagina kunnen worden aangegeven. Deze select-elementen hebben geen naam. De zichtbare labels "Sorteer op" en "Per pagina" zijn in de code niet goed met het betreffende select-element geassocieerd. Het label-element verwijst naar een id dat het select-element niet bevat.

Op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> staat onder de zoekbalk een vijftal interactieve elementen waarmee onderliggende inhoud kan worden opengeklapt: "Periode", "Beschrijvingsniveau", "Archiefvormers", "Categorie" en "Deelnemer". Deze elementen hebben geen programmatisch bepaalde rol, zoals bijvoorbeeld "knop". Ook wordt de status niet aan hulpsoftware gecommuniceerd (in- of uitgevouwen).

Op de pagina's <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1654/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> en <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1141/withscans/0/start/220/limit/10/flimit/5> staat bij elk aangekozen archiefstuk een interactief element met de naam "Permalink" dat bij activatie een url toont. Dit element heeft geen programmatisch bepaalde rol. Zie ook 2.2.1.

Op de pagina's <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1654/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> en <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1141/withscans/0/start/220/limit/10/flimit/5> kunnen onder het kopje "Inventaris" archiefingen opengeklapt worden om het volgende niveau van ordening te tonen. Dit gaat meerdere niveaus diep, totdat een specifiek archiefstuk is bereikt met een eventuele omschrijving. Voorbeeld: op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1654/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> kan "1 Notulen en correspondentie" worden opengeklapt en verschijnen de nieuwe ingangen "1.1. Notulen" en "1.2 Correspondentie". Die kunnen op hun beurt ook weer opengeklapt om nieuwe ingangen te tonen en zo verder. Deze status van open- of dichtgeklapt wordt niet gecommuniceerd aan hulpsoftware. Ditzelfde geldt voor de blauwe balken met "Beschrijving van het archief" en "Aantekeningen". Een mogelijke oplossing is om gebruik te maken van het attribuut `aria-expanded`.

niveau AA

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als op pagina <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5> een zoekterm wordt ingevoerd, wordt het aantal resultaten tekstueel weergegeven. Deze informatie wordt niet automatisch gecommuniceerd aan hulpsoftware, doordat het niet als statusbericht is opgemaakt. Dit kan bijvoorbeeld door het span-element dat de tekst over het

aantal resultaten bevat een `role="status"` mee te geven. Deze rol moet er wel direct bij het laden van de pagina op zitten, anders herkent hulpsoftware de wijziging niet.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://friesarchiefnet.nl/>
- <https://friesarchiefnet.nl/deelnemers>
- <https://friesarchiefnet.nl/component/pfrparticipants/participant/default/372>
- <https://friesarchiefnet.nl/gemeentelijke-herindelingen>
- <https://friesarchiefnet.nl/open-data>
- <https://friesarchiefnet.nl/over>
- <https://friesarchiefnet.nl/about>
- <https://friesarchiefnet.nl/wat-jo-witte-moatte-oer-it-friesarchiefnet>
- <https://friesarchiefnet.nl/login>
- <https://friesarchiefnet.nl/archives/search/context/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1654/withscans/0/start/0/limit/10/flimit/5>
- <https://friesarchiefnet.nl/archives/details/NL-LwHCL-hcl-1141/withscans/0/start/220/limit/10/flimit/5>
- https://archives.memorix.nl/frontend/pfr_hcl/files/pdf/NL-LwHCL-hcl-1141.ead.pdf